

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

22.01.2019

UPA2019/169

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu matumuuna inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq saqummiuppara:

Attartortitsisup aningaasartuutit ilanngaatigereerlugit iluanaarutissaasa maanna 1,5%-iusut, Namminersorlutillu Oqartussani inissianik attartortut akilertagaasa ukiut pingasut ingerlaneranni atorunnaarsikkiartuaarneqarnissaannut, taarsiullugulu immikkut aserfallatsaaliinissanut atugassiissutitut inissiaqarfiit immikkoortortaanniiginnarnissaannut Naalakkersuisut siunnersuummik suliaqaqqullugit peqquneqarnissaannik siunnersuut. Aserfallatsaaliinissami aningaasat oqorsaait pitsanngorsarnerinut, matunut, igalaanut, qalipannernut assigisaannullu atorneqassapput.

(Inatsisartuni ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Kontomi pingaarnermi 72.10.16-mi 37.000.000-it immikkoortinneqarsimapput. Tassaapput ininut akiliutinut ilaasutut attartortitsisup aningaasartuutit ilanngaatigereerlugit iluanaarutissai. Tassa imaappoq nunami attartortuusut attartornerminnut ilaatillugu aamma akileraarutinik akiliisartut. Tamannalu inigisat aserfallakkiartuinnarnerat taamatullu ajorsiaruinnarnerat ilutigalugu pivoq. Tamanna ilumoorsinnaangilaq iliuuseqarfigisariaqarparpullu.

Ullumikkut innuttaasugut inissiani 1960'kkornisani iluarsaanneqarnissaminnut pilersarusiorfigineqanngitsuniipput. Uani Aasianniit 2012-mi tusagassiutigut nalunaarut assersuutigisinnaavarput, tassanimi nalunaarutigineqarpoq illut uiguleriit oqorsaataat ima kivitigisimasut, allat illup inui illup iluaniikkaluarlutik qiiasarlutik.¹

Susasaqarfimmi tassani nunap inatsisiliortuisa ersarissunik sinaakkusiinissaat pingaaruteqarluinnarpoq. Allannguisoqartariaqarpormi. Taamatut nikeriarsinnaanngitsut inissisimaruusaaginnarsinnaanngilagut. Inatsisartut innuttaasut atugaat oqitsuunngitsut oqilisaagivisinnaanngippatigit, taava kikkut taamaasiussappat? Inuit qinigaasa qineqqusaarnerni assigiinngitsuni oqarluartaarutigisartagaat uanga piviusunngortikkusuppakka, tassa neriorsuutit kusanartut piviusunngortillugit. Innuttaasummi toqqissisimanartumik kialaartumillu inissiani ineqarnissartik kissaatigivaat, tamannalu qineqqusaarnerpassuarni ujartorneqartarpoq.

Attartortitsisup aningaasartuutit ilanngaatigereerlugit iluanaarutissai ininut akiliutinit akilerneqartartut nunap karsianut nakkartartut inissiaqarfiit immikkoortortaqaarfiinut toqqaannartumik iluaqutaassapput, tassa inissiaqarfiit immikkoortortaqaarfiini ataasiakkaani iluarsaas-sisoqarsinnaanngorlugu taamatullu sumiiffinni aalajangeeqataasinnaaneruneq qulakkeerlugu.

Siunnersuummi matumani Inatsisartuni ilaasortat aalajangiinissaat siunertarivara. Neriuppunga sumiiffinni inissiaqarfiit peqatigiiffiini aalajangeeqataanusinnaanerup qulakkeerneqarnissaanut inuit qinigaat aalajangigaqassasut. Tamannalumi nunami maani inuit inuuniarnikkut atugaannut annertuumik pingaaruteqassaaq. Neriuppunga siunnersuut isumaqatigiissutigisinnaassagipput.

¹ <https://knr.gl/kl/nutaarsiassat/aasianni-inissianik-attartortut-suli-qiiapput>

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Ukiut pingasut qaangiuppata aningaasanut inatsimmi katillugit 37 mio. kr.-it allatut tulleriiarneqassapput, tassa annikillisikkiartuaarneqarneranni ukiumut 12,3 mio. kr.-iulissallutik. Tassa Nunatta Karsiata attartortitsisup aningaasartuutit ilanngaatigeerlugit iluanaarutaannit pituttorneqannginnerunissaa anguniarneqarpoq.

Tassa imaappoq ukiuni pingasuni tulluuttuni aningaasanut inatsimmi 12,3 mio. kr.-it nassaassaassat, tassa 37 mio. kr.-it nungunnissaasa tungaannut.

Akerlianillu aningaasat illuutit pitsanngorsarneqarnissaannut atorineqartussaarpasipput, taamatullu akissarsianit akileraarutitigut isertitsisoqassalluni. Taamaattumik nunatta karsiata aningaasartuutissavii annertussusilerneqanngitsumik annikillisarneqartussaapput.

Inatsimmut suliaqarnermi AC-fuldmægtigip ukiup iluittut sulinissaatut naatsorsuutigineqarpoq, tassa 500.000 kr.-it missaat.

Namminersorlunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Namminersorlutik Oqartussat illuutaanni aserfallatsaaliinermut toraartunik aningaasaliinissat sukut tamaana imaluunniit pilersaarutit naapertorlugit aserfallatsaaliisarnissanut aningaasanik amerlanernik atugassiinernik isumaqassaaq. Taamaanneranilu inuussutissarsiortut piffissami sivisuumi pilersaarusiorsinnaanissamut kissaateqarnerat naaperiarneqassaaq, tassa sanasut naalagaat sanaartornermi ilinniartoqarsinnaanermut piumassuseqarnerulissallutik.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunissaq eqqarsaatigalugu ininut akiliutit qaffatsinngikkaluarlugit ininik attartortut pitsaanerusunik ineqalersinnaapput. Aningaasallu nassaarineqartut oqorsaanernut, matunut, igalaanut silamullu illersuutinut (klimaskærm) atorineqartussaammata attartortunut kiassarnermut akiliutit apparnissaat naatsorsuutigineqarpoq.